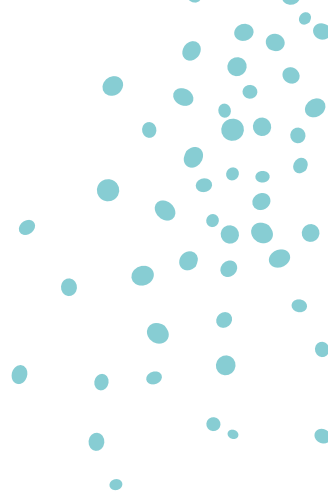

Stad Aalst

Het DNA van Aalst Carnaval

HET **DNA** VAN AALST CARNAVAL

Aalst Carnaval keert
terug naar de essentie

en is een **bonte parade**
van traditie en erfgoed,

een driedaags feest
van **alles op zijn kop,**

van **spot & satire,**

voor ** lle carnavalisten,**

dat vorm krijgt **vanuit de**
carnavalsgemeenschap,

met een **creativiteit en vakmanschap**
zoals dat alleen in Aalst te vinden is,

met oog op de **toekomst**
omdat het erfgoed leeft;

 n met een portie **lef...**
want het is altijd Anders bij ons!

AALST IS TOONAANGEVEND
ALS CARNAVALS STAD EN
PROFILEERT ZICH OOK ZO.

AALST KEERT TERUG NAAR DE ESSENTIE

Aalst Carnaval is een driedaags volksfeest met weerklank in binnen- én buitenland. Op Aalst Carnaval hoor je geen ‘alaaf’: Aalst Carnaval is uniek in zijn soort en doet het op de eigen manier, met een typisch **cassant karakter van spot en satire**. Generatie na generatie draagt zijn steentje bij aan de uitstraling van ons grote volksfeest, met de zondagsstoet als absoluut uithangbord. Een urenlange stoet met duizenden deelnemers, een 80-tal ingeschreven vaste carnavalsgroepen en een 200-tal losse groepen die het peper en zout vormen van de stoet. Pracht en praal, jazeker, maar ook en vooral een eigenzinnige en humoristische blik op onze stad, onze wereld, op politiek en maatschappij gekoppeld aan puur vakmanschap, vooral dat maakt onze stoet telkens weer de moeite waard.

Aalst Carnaval, dat is ook **traditie** met een grote T. De officiële groepen buiten competitie die onze stoet elk jaar openen, de Aalsterse Gilles op kop, gevolgd door de stadsreuzen en Prins Carnaval, maar ook ons dialect dat tijdens de carnavalsperiode herleeft en plots de officiële voertaal wordt. Dat uitte zich in de loop der decennia nog het best in duizenden Aalsterse carnavalsliedjes en nog elk jaar komen er meer dan 100 bij.

De carnavalsnachten waarop wordt **verbroederd** tussen pot en pint, tussen alle rang en stand, cafeetje in, cafeetje uit, ook dat is traditie, de kern van Aalst Carnaval. En laten we natuurlijk de Voil Jeanet niet vergeten, misschien wel hét symbool van Aalst Carnaval. Op dinsdag trekken duizenden vuilgebekte mannen, verkleed in dameskleding en voorzien van enkele typische attributen door de straten van Aalst. Een gebruik met wortels in het verleden, toen oude dameskledij van moeder of grootmoeder het enige was wat arme arbeiders voorhanden hadden om zich te verkleden tijdens hun ‘Vastelauved’.

Die Voil Jeanet is meer dan 100 jaar later nog steeds springlevend in Aalst.

Wekenlang, voor sommigen maandenlang, is het uitkijken en aftellen geblazen voor die **drie dagen dat de riem er even af mag**. Om die drie dagen even iemand anders te zijn, noem het zelfs te herbronnen, op die vreemde, tijdelijke, maar o zo geliefde planeet Aalst. Dat is de essentie, de microbe in iedereen die verknocht is aan Aalst Carnaval en die het DNA van ons volksfeest begrijpt. Dat is wat wij willen beschermen en willen bewaren.

EEN BONTE PARADE VAN TRADITIE EN ERFGOED

Om de visie van de stad op haar volksfeest in de verf te zetten werd een beroep gedaan op een professionele ontwerper om een carnavalsbeeld, een **huisstijl voor Aalst Carnaval** te ontwerpen.

Na een selectieprocedure kreeg **Bram De Baere** deze opdracht toegewezen. Zijn uiteindelijke ontwerpconcept draagt de titel **“Bonte parade van traditie en erfgoed”**. Met dit concept willen de ontwerper en de Stad Aalst een feestelijk beeld brengen van een stad en haar mensen in opperste carnavalsmodus. Bram werkt hiervoor aan een reeks figuren die enerzijds samen een bonte Aalsterse carnavalsstoet vormen en anderzijds stuk voor stuk hulde brengen aan een typisch Aalsters carnavalssymbool. Op deze manier gaat de huisstijl verder dan het visuele en fungeert het ook als educatieve leidraad doorheen het erfgoed en de traditie van Aalst Carnaval.

De huisstijl wordt een veelzijdige toolbox waarbij alle figuren zowel samen als afzonderlijk gebruikt kunnen worden en dit zowel in kleur als in vereenvoudigde versie.

EEN DRIEDAAGS FEEST VAN ALLES OP ZIJN KOP

De traditie van Aalst carnaval wordt gekenmerkt door een **omkeringsritueel**, waarin maatschappelijke rollen worden omgedraaid. De arbeider wordt Prins Carnaval en krijgt symbolisch drie dagen de macht in handen over de stad. De notaris wordt voil jeanet...

Zo'n typisch voorbeeld is de 'voil jeanet'. Hier gaat de omkering verder dan de omwisseling man – vrouw, maar ook schoonheid wordt omgekeerd naar afstotelijke lelijkheid: het lelijkste ondergoed, oude versleten klederen, warrige pruiken, een versleten lampenkap als hoofddeksel en een oude afgedragen bontjas en lompe sjakosjen als verwijzing naar vergane glorie... Dat dan ook nog vele bespottelijke attributen worden meegedragen (de haring in de vogelkooi), maakt het plaatje compleet.

VAN SPOT&SATIRE

Aalsterse carnavalisten stellen hedendaagse situaties wel eens aan de kaak door middel van groteske beelden en burleske stereotiepe uitvergrotningen. Dat is een ingebakken traditie die zeer typerend is voor het Carnaval van Aalst. “Alliejn in Oilsjt”, wordt wel eens gezegd. Vooral tijdens de zondagsstoet komt spot en satire volop tot uiting. Nog meer dan de pracht en praal van die urenlange parade, is die hilarische **bloemlezing van de actualiteit door een Aalsterse bril** een reden om onze zondagsstoet te bezoeken.

“Weir lachen mè alles”, **we lachen met alles**, is een ander stokpaardje van de Aalsterse carnavalist. En hoewel die humor soms op een dunne koord balanceert, is het belangrijk dat dit aspect van ons Carnaval niet verloren gaat. De plaatselijke carnavalsverenigingen – als erfgoedgemeenschap - hebben een centrale rol gespeeld in de UNESCO-erkenning die aan Aalst carnaval werd toegekend in 2010. Contradictorisch genoeg ligt ook daar de basis van de schrapping in 2019, nadat de stad zelf op de intrekking van de erkenning had aangedrongen.

De carnavalsgemeenschap beseft dat anderen aanstoot kunnen nemen aan of gekwetst kunnen worden door bepaalde thema's of opvoeringen. Maar ook het omgekeerde is waar: een niet-carnavalist moet beseffen dat carnaval als erfgoedelement **controversieel kàn zijn**, geheel binnen de logica en diversiteit van het immaterieel erfgoedelement.

Op 7 oktober 2019 ondertekende het stadsbestuur (CBS) de **ethische principes** die door Vlaanderen in het leven werden geroepen, in het kader van de actualisering van het beleid rond immaterieel erfgoed. Tijdens de carnavalsdriedaagse is er binnen deze ventielzede die Aalst Carnaval is en blijft, geen enkele plaats voor welkdanige vorm van censuur ook.

Om het verbindende volksfeest voor de toekomst veilig te stellen is het van belang dat het gevoel van samenhang – ook in de volgende generaties – opnieuw de bovenhand neemt en het carnaval niet slachtoffer wordt van een steeds verdergaande polarisatie.

VOOR ALLE CARNAVALISTEN

Aalst Carnaval is bij uitstek een **VOLKSfeest** en dat moet zo blijven. Wijlen Keizer Kamiel Sergant was een van de voorvechters van dat principe. De kameraadschap, een gevoel van samenhang, het vervallen van alle rang en stand, een feest voor jong én oud, gegroeid uit het volk, dat maakt Aalst Carnaval tot een uniek feest van iedereen. Zo willen we Aalst Carnaval ook verderzetten, als een feest dat verbindend werkt.

DAT VORM KRIJGT VANUIT DE GEMEENSCHAP

De stoet is er dankzij de inzet van de carnavalist. Bloed, zweet en tranen, kost het hen, om aan fondsenwerving te doen, om die wagen tijdig klaar te krijgen, om de kostuums piekfijn af te hebben... Het resultaat van een heel jaar werk tot ze fier kunnen zeggen: 'Weir zèn zoe goed as af.'

Al die voorbereiding **werkt ook verbindend**. Carnaval, dat is een community, een gemeenschap. Een bloeiend verenigingsleven doorheen het hele jaar enerzijds, maar ook een jaarlijks ontmoetingsmoment tussen duizenden individuele carnavalisten van alle rang en stand anderzijds.

En de **microbe voor Carnaval**, die wordt als het ware met de paplepel ingegeven. In alle basisscholen van Aalst komt Carnaval aan bod, vele klasjes brengen een bezoek aan de carnivalswerkhallen, de carnivalsmodule in het stedelijk museum, of aan de Dag van het Kind op de Winterfoor, die bij de carnivalsperiode hoort. Daar wordt reeds de kiem gelegd voor de volgende generaties, de opvolgers voor de carnivalsgroepen van vandaag en de carnivalsgroepen van morgen.

MET EEN CREATIVITEIT EN VAKMANSCHAP ZOALS HET ALLEEN IN AALST TE VINDEN IS

Aalst, stad met talent. Want eens het thema is gekozen, komt de creativiteit en het vakmanschap naar boven. Aalst is op dat vlak toonaangevend. De originaliteit, creativiteit en puur vakmanschap komen volop tot uiting in de kostuums en de praalwagens en zijn ongeëvenaard in ons land.

Belangrijk is om kennis en ook de typische vaardigheden zoals de kunst van het figuursnijden in isomo te borgen en door te geven aan de volgende generaties. Daartoe werd onder meer de **carnivalsacademie** opgestart, behoort een bezoek aan de carnivalswerkhallen bijna tot het verplichte leerplan op de Aalsterse scholen, zullen kwalitatieve onderwijspakketten, afgestemd op deze visie, worden aangeboden aan de scholen, waarbij we ook digitale mogelijkheden benutten.

MET HET OOG OP DE TOEKOMST OMDAT HET ERFGOED LEEFT

Aalst Carnaval staat voor enkele uitdagingen. En om Aalst als carnavalsstad toonaangevend te houden, moeten we bijsturen. De carnavalsacademie is in dat opzicht een stap in de goede richting, maar Aalst Carnaval moet **ook jeugd blijven aanspreken** om zich te blijven verenigen en te engageren voor onze stoet, hét uithangbord van Aalst Carnaval. Ook ons dialect, dat van generatie op generatie werd doorgegeven, maar dat ook dreigt verloren te gaan, is onlosmakelijk verbonden met ons volksfeest.

EN MET EEN PORTIE LEF... WANT HET IS ALTIJD ANDERS BIJ ONS

Aan heilige huisjes raak je niet zomaar, daar is lef voor nodig. Maar de spot en satire van Aalst Carnaval komt daarmee weg, zolang het in overeenstemming gebeurt met de voorwaarden die beschreven zijn in de ethische code waartoe de stad zich verbond. Als we veranderen, doen we dat vanuit een visie. Deze visie.

AALST IS TOONAANGEVEND ALS CARNAVALSSTAD EN PROFILEERT ZICH OOK ZO.

Aalst is de carnavalshoofdstad van ons land en dat willen we zo houden. Net omwille van bovenstaande redenen is onze carnavalsstoet uniek. Nergens anders in ons land gaan vakmanschap, humor en sfeer zo hand in hand, tot uiting komend in een urenlange parade. Aalst Carnaval wordt gevolgd in binnen- én buitenland. Willen we de rol van carnavalshoofdstad blijven vervullen, dan moeten we als stad **trouw blijven aan dit DNA van Aalst Carnaval.**

